

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-808778544
DOS-2022-0000851

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Lansingerland
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichthoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Ondanks dat u komend jaar onder repressief toezicht valt, maken wij ons zorgen om de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

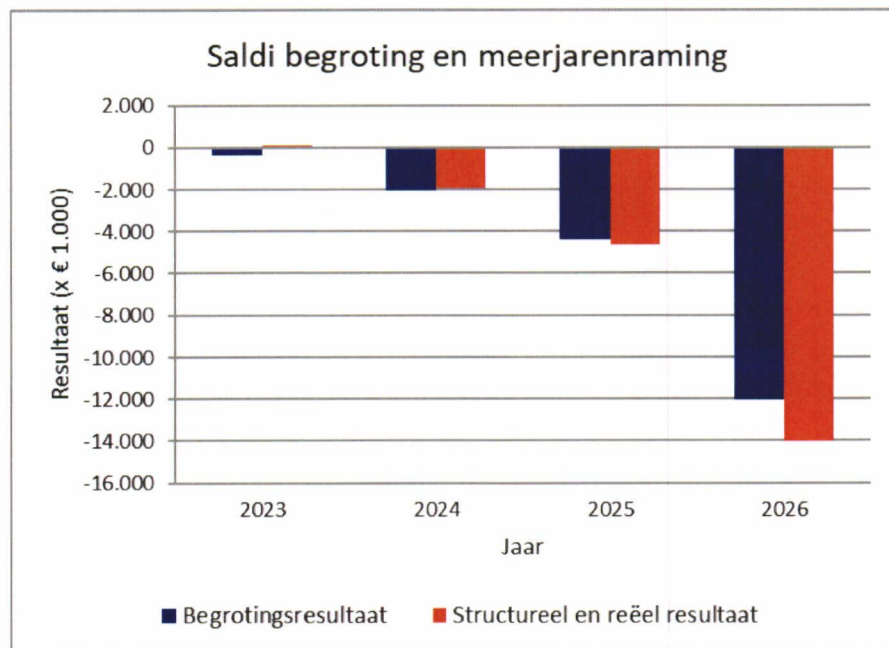
Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Oranje	Oranje

Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op oranje. Dit komt hoofdzakelijk doordat alle jaren van de meerjarenraming 2024-2026 sluiten met negatief structureel saldo. Daarnaast heeft uw gemeente relatief veel grondexploitaties.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan voor de jaarschijf 2026 uit van de cijfers inclusief de opschalingskorting op de algemene uitkering van het gemeentefonds. Daarom hebben wij in bovenstaande diagram het structurele resultaat 2026 met 1,8 miljoen naar beneden bijgesteld.

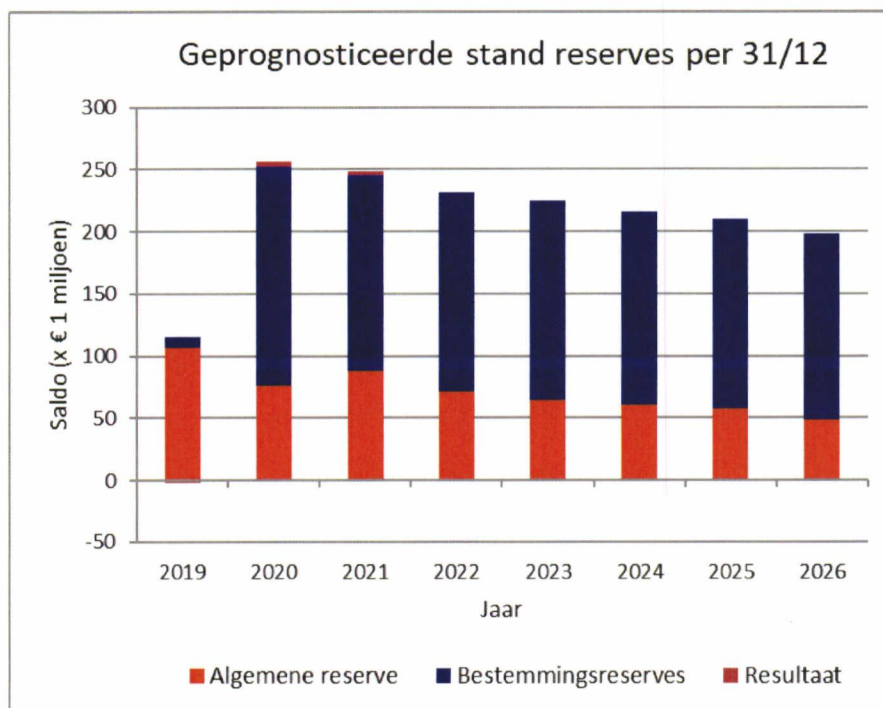
Conclusie

We zien dat de verkoop van Eneco in 2019 uw eigen vermogen (het totaal van alle reserves) en uw liquiditeitspositie heeft versterkt. Wij begrijpen dat u deze middelen inzet voor het realiseren van beleidsdoelen en het terugbrengen van uw leningenportefeuille. Maar we constateren ook dat dit tot gevolg heeft dat u jaarlijks meer besteedt dan wat er binnen komt. Dit heeft een dalende trend van uw eigen vermogen tot gevolg. Onderstaand diagram illustreert dit.

Om te voorkomen dat de financiële weerbaarheid van een gemeente te veel onder druk komt te staan, schijft de Gemeentewet voor dat de gemeenteraad erop toeziet dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Als dat niet zo is, dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht in de meerjarenraming wordt hersteld. Dit voorkomt dat langdurig een beroep op reserves wordt gedaan voor het realiseren van structurele taken.

Uw meerjarenraming laat aanzienlijke structurele tekorten zien en uw begroting is net aan structureel in evenwicht. U voldoet hiermee aan de kaders, maar zeilt wel scherp aan de wind. Dit kan bij een toekomstige begroting ertoe leiden dat na correctie van het structurele begrotingssaldo door de toezichthouder er sprake is van een situatie van preventief(verscherpt) toezicht.

Om een goede financiële weerbaarheid van uw gemeente te waarborgen en het risico op verscherpt toezicht te reduceren, adviseren wij u toe te werken naar structureel en reëel sluitende begroting én meerjarenraming.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Bij uw overzicht van incidentele baten en lasten ontbreekt de toelichting. Hierdoor geeft het voor u niet de benodigde informatie om te kunnen bepalen structurele begrotingsresultaat op de juiste manier is berekend.

Wij adviseren u erop toe te zien dat in de begroting 2024 een volledig overzicht van incidentele baten en lasten wordt opgenomen, waarbij alle in het overzicht opgenomen posten zijn toegelicht. Uit deze toelichtingen moet blijken waarom de posten naar aard incidenteel zijn en of er sprake is van een onvoorwaardelijke einddatum. Hiervoor verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde "notitie structurele en incidentele baten en lasten" en ons Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) 2020. Indien

gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lansingerland